

HE 151/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 7 §:n 3 momenttia valtion vuoden 2013 talousarvioesityksen mukaisesti siten, että julkishallinnon vakio-
muotoiset tietoluovutukset kiinteistötietojärjestelmästä viranomaistoimintaa varten olisivat maksuttomia, jos tietojen luovuttaminen tapahtuisi teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietojen luovuttamisen maksuttomuus edellä

selostetulla tavalla ulottuisi myös muihin viranomaisiin kuin pelkästään niihin, joiden tehtävänä on ylläpitää kiinteistötietojärjestelmää.

Esitys liittyy valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Valtiovarainministeriö on sisällyttänyt vuosia 2013—2016 koskevan valtiontalouden kehysten valmisteluun ohjeen maksuttomuuteen siirtymisestä vakiomuotoisten tietojen sähköisessä luovuttamisessa julkishallinnon sisällä siten, että maksupolitiikan muutos on huomioitu hallituksen vuoden 2013 talousarvioesityksessä määrärahasiirtoina tietoja ostavilta tahoilta tiedon tuottajille.

Valtiovarainministeriön esitys perustuu sen 11.2.2010 asettaman Julkishallinnon tietovarantojen saatavuuden ja käytön edistäminen -työryhmän (VM125:02/2007) 31.1.2012 annettuun loppuraporttiin, jossa työryhmä on esittänyt tietoluovutuksia koskevana yhtenä periaatteena julkisen hallinnon viranomaisten välisten sähköisten vakiomuotoisten viranomaistarkoituksiin tarkoitettujen tietoluovutusten maksuttomuutta ja periaatteen toteuttamista vuoden 2013 talousarvioesityksessä. Esitys tukee osaltaan myös pääministeri Kataisen hallitusohjelmaan sisältyvien julkisen hallinnon tietovarantojen uudelleenkäytölle ja niistä annettavien sähköisten palvelujen kehittämiselle asetettuja periaatteita.

Julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain (634/2011) 10 §:ssä tarkoitettuja tietovarantoja ovat muun muassa kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetussa laissa (453/2002) tarkoitettu kiinteistötietojärjestelmän tiedot. Valtion vuoden 2013 TAE:een sisällytetty julkishallinnon vakiomuotoisten sähköisten tietoluovutusten hinnoittelumuutos aiheuttaa muutostarpeen kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 7 §:n maksusäännökseen. Esityksen tarkoituksena on muuttaa lakia siten, että viranomaiset voivat toimia 1.1.2013 lukien vuoden 2013 TAE:een sisältyvän uuden julkishallinnon vakiomuotoisia sähköisiä tietoluovutuksia koskevan hinnoitteluperiaatteen mukaisesti.

2 Nykytila

2.1 Voimassa oleva lainsäädäntö

Kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annettua lakia (KTJ-lakia) sovelletaan kiinteistötietojärjestelmän perustamiseen, järjestelmän ylläpitämiseen ja järjestelmään sisältyvien tietojen luovuttamiseen ja käyttämiseen. Kiinteistötietojärjestelmä muodostaa valtakunnallisen virallisen rekisteri- ja tietopalvelujärjestelmän, jonka toteuttaminen on valtion vastuulla.

Mainitulla lailla on järjestetty kiinteistöjä ja muita maa- ja vesialueiden yksiköitä koskeva valtakunnallinen tietopalvelu. Kiinteistöjä koskevien tietojen saatavuus on järjestetty siten, että yhdestä yhtenäisestä valtakunnallisesta tietopalvelujärjestelmästä, kiinteistötietojärjestelmästä, voidaan antaa tietoja kiinteistöistä ja muista maa- ja vesialueiden yksiköistä, niihin kohdistuvista oikeuksista ja rajoituksista sekä niiden omistajista ja haltijoista.

Tietopalvelu toteutetaan yhtenäisen kiinteistötietojärjestelmän avulla, josta jokaisella on oikeus saada tietoja.

Voimassa olevan KTJ-lain mukaan kiinteistötietojärjestelmästä annetaan tiedot teknisen käyttöyhteyden kautta maksutta laissa säädettyjä tehtäviä varten sellaisille viranomaisille, joiden tehtävänä on KTJ-lain 4 §:n mukaisesti ylläpitää kiinteistötietojärjestelmää sekä oikeushallinnon viranomaisille.

3 Esityksen tavoite

KTJ -lain 7 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että julkishallinnon sisäiset teknisen käyttöyhteyden kautta viranomaistoimintaa varten tapahtuvat kiinteistötietojärjestelmän tietojen vakiomuotoiset luovutukset olisivat maksuttomia kaikille viranomaisille.

Kiinteistötietojärjestelmä on valtion ja kuntien viranomaisten yhteisesti ylläpitämä tietojärjestelmä, jonka hallinnoinnista vastaa Maanmittauslaitos. Kiinteistötietojärjestelmän suoritteista ja tietopalvelusta peritään valtiolle ja kunnille maksuja, joihin sovelletaan, mitä valtion maksuperustelain (150/1991) 6 §:n 1 momentissa säädetään, jollei jonkun suoritteen osalta maksusta erikseen toisin säädetä. Maksut asetetaan kustannusvastaavuuden perusteella. Kiinteistötietojärjestelmän suoritteista saatavat tulot jaetaan Maanmittauslaitoksen ja kiinteistötietojärjestelmää asemakaava-alueillaan ylläpitävien kuntien kesken KTJ-laissa säädettyjen periaatteiden mukaisesti. Asemakaava-alueillaan kiinteistörekisteriä pitävät kunnat vastaavat pääsääntöisesti kiinteistönmuodostuksesta asemakaava-alueillaan ja huolehtivat uusien rekisteriyksiköiden merkittämisestä valtakunnalliseen kiinteistörekisteriin. Näiden kuntien kiinteistörekisterin ylläpidosta aiheutuvat kustannukset korvataan KTJ-lain ja maa- ja metsätalousministeriön kiinteistötietojärjestelmän tulojen jakamista koskevan asetuksen (1397/2011) mukaisesti.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen sisältyy kiinteistötietojärjestelmän tietopalvelun käyttöön liittyviä määrärahasiirtoja eri viranomaisilta Maanmittauslaitokselle yhteensä 428 000 euroa. Talousarvioesityksessä on seuraavat määrärahan siirrot eri momenteilta Maanmittauslaitoksen toimintamenoihin momentille 30.70.01:

Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 28.90.20)	134 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 28.40.01)	14 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 35.01.01)	28 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 30.30.01)	1 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 31.10.76)	3 000 euroa

Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 27.10.01)	2 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 32.01.02)	51 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 32.01.01)	4 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 28.30.03)	1 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 28.40.02)	30 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 26.30.02)	2 000 euroa
Vakiomuotoiset tietoluovutukset (siirto momentilta 25.10.03)	158 000 euroa

Siirrot perustuvat valtiovarainministeriön työryhmän (VM125:02/2007) selvitykseen.

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia Maanmittauslaitokselle eikä kunnille. Maanmittauslaitos tulee saamaan KTJ-tietojen luovuttajana määrärahasiirtoina takaisin julkishallinnon vakiomuotoisia tietoluovutuksia koskevasta maksupolitiikan muutoksesta aiheutuvat tulonmenetykset muiden virastojen toimintamenoista. Koska kiinteistötietojärjestelmää pitävillä kunnilla korvataan järjestelmän hallinnosta, ylläpidosta ja kehittämisestä aiheutuvat kustannukset KTJ-lain ja maa- ja metsätalousministeriön kiinteistötietojärjestelmän tulojen jakamista koskevan asetuksen mukaisesti, esitys ei vaikuta kuntien asemaan kiinteistörekisterin pitäjänä.

Esityksen perusteella myös muut kuin kiinteistötietojärjestelmää ylläpitävät viranomaiset voivat hyötyä KTJ-tietojen käytöstä aiheutuvien hallintokulujen vähentymisestä aiheutuvista toiminnallisista säästöistä.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Esityksellä ei ole merkittäviä organisaatio- tai henkilöstövaikutuksia.

Ajantasaisten KTJ-tietojen maksuttoman käytön avaaminen kaikille viranomaisille virkatehtävien hoitoa varten edistää osaltaan tietojen käyttöä viranomaistoiminnassa ja parantaa päätösten laatua ja kansalaisten oikeusturvaa.

5 Asian valmistelu

Esitysehdotus on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä.

Esitysehdotuksesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Metsähallitukselta, Verohallinnolta, Väestörekisterikeskukselta, Suomen Kuntaliitolta, Helsingin maistraatilta ja Helsingin kaupungilta.

Esitystä ovat puoltaneet sisäasiainministeriö, valtiovarainministeriö, Metsähallitus, Verohallinto, Suomen Kuntaliitto, Helsingin maistraatti ja Helsingin kaupunki.

Esityksen jatkovalmistelussa on lausunnot otettu huomioon.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy vuoden 2013 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

7 §. *Maksut.* Kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 7 §:n 3 momentissa säädetään siitä, kenelle annetaan tiedot kiinteistötietojärjestelmästä maksutta teknisen käyttöyhteyden avulla laissa säädettyjä tehtäviä varten. Voimassa olevan lain mukaan kiinteistötietojärjestelmästä annetaan teknisen käyttöyhteyden avulla maksutta tiedot viranomaisille, joiden tehtävänä on 4 §:n mukaisesti ylläpitää kiinteistötietojärjestelmää sekä oikeushallinnon viranomaisille. KTJ-lain 7 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että julkishallinnon sisäiset teknisen käyttöyhteyden kautta tapahtuvat vakiomuotoiset tietoluovutukset olisivat maksuttomia valtion vuoden 2013 TAE:een sisältyvän sähköisiä tietoluovutuksia koskevan hinnoitteluperiaatteen mukaisesti. Maksuttomuus koskisi muun muassa valtion virastojen ja laitosten, yliopistojen ja Kansaneläkelaitoksen sekä kuntien sähköisiä, teknisen käyttöyhteyden kautta tapahtuvia, vakiomuotoisia tietohankintoja KTJ-järjestelmästä.

KTJ-lain 6 §:ssä säädetään muun muassa siitä, kenelle tietoja saa luovuttaa järjestelmästä teknisen käyttöyhteyden avulla. Muiden kuin laissa nimenomaisesti mainittujen viranomaisten osalta tietojen saanti ja välittäminen teknisen käyttöyhteyden kautta edellyttää Maanmittauslaitoksen hakemuksen perusteella myöntämää lupaa.

Sähköisillä, vakiomuotoisilla tietoluovutuksilla tarkoitetaan luovutuksia, joissa tieto on saatavissa järjestelmän tietovarannosta sähköisessä, digitaalisessa muodossa sellaisenaan hyvin dokumentoidun, yleisesti hyväksytyt ja julkisesti käytettäväksi annetun rajapinnan tai muun teknisen yhteyden kautta.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2013 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain (453/2002) 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1189/2011, seuraavasti:

7 §

Maksut

—————
Julkishallinnon sisäiset vakiomuotoiset tietoluovutukset viranomaistoimintaa varten teknisen käyttöyhteyden kautta ovat maksuttomia.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2013.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 1 päivänä marraskuuta 2012

Pääministeri**JYRKI KATAINEN**Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistötietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetun lain (453/2002) 7 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1189/2011, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Maksut

Ehdotus

7 §

Maksut

Viranomaisille, joiden tehtävänä on 4 §:n mukaisesti ylläpitää kiinteistötietojärjestelmää, sekä oikeushallinnon viranomaisille annetaan tiedot kiinteistötietojärjestelmästä teknisen käyttöyhteyden avulla maksutta viranomaistoimintaa varten.

Julkishallinnon sisäiset vakiomuotoiset tietoluovutukset viranomaistoimintaa varten teknisen käyttöyhteyden kautta ovat maksuttomia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2013.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.
